

A Kaposi Mór Oktatókórház Pszichiátriai és
Addiktológiai Centrum Töröcskei Rehabilitációs
Részlegének rövid bemutatása

Dr. Somoskövi Csilla PhD, Dr. Grósz Pál, Kardos Edina, Vincze Krisztián,
Cseri Enikő, Potyondi László, Ferentz Anna Kata, Biacsi Ádám, Bíró
Zsuzsanna, Marosi István, Sümegi Attila, Vuncs Melinda, Pálné Árpád
Anita, Tóthné Orsós Teréz, Rádics Gézané, Stokomné Horváth Erika

2024.12.04.

Töröcske múltja

- Töröcske Kaposvár városrésze, korábban önálló falu
- Először az itteni célgazdaságban foglalkoztatták a kaposvári pszichiátria betegeit
- 1993-ban került átadásra a Szocioterápiás Egység mai épülete
- Osztályvezető: dr. Boldizsár Ferenc
- 50 ágyas részleg, kertgazdaság, zöldségválogatás
- Munka- és szocioterápia zajlott
- Törekvés pszichoterápiás részleg kialakítására, akkreditáció pszichoterápiás képzőhelyként
- Pszichiátriai szakápolói képzés helyszíne
- 1996-2006: évente Töröcskei Napok - szakmai rendezvény, melyek célja a pszichiátriai osztály közegében keletkező élmények feldolgozása volt
- 2022-ben a részleg ideiglenesen beköltözött az anyaosztályra
- 2023 őszén megkezdődtek az újraindulást lehetővé tevő épület felújítási, és szakmai megújító munkálatok
- 2024 január 25-én történtek meg az első betegfelvételek, már az új szemlélettel

Töröcske ma

Az új program legfőbb jellemzői

- Duáldiganózisos kliensek
- Hosszú bentlakásos terápia, 6-9 hónap
- Komplex terápiás program
- Multidiszciplináris team
- Biopszichoszociális szemlélet
- Terápiás közösségi alapok
- Modern csoportos és egyéni terápiás módszerekkel kiegészítve
- Integratív megközelítés: kognitív viselkedésterápia, rendszerszemlélet és interperszonális szemlélet hangsúllyal

Bekerülés feltételei és folyamata

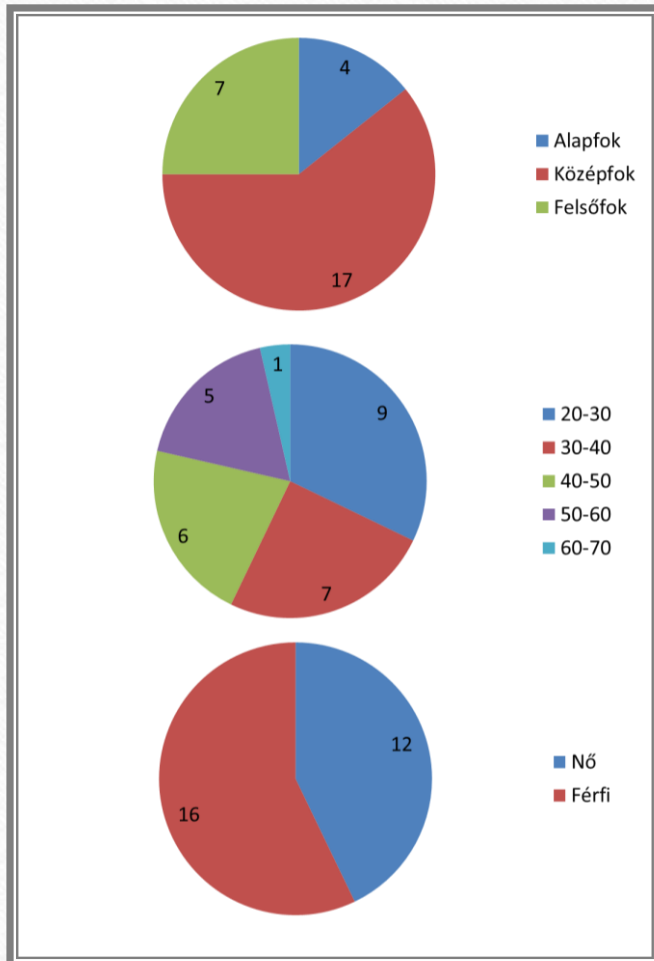
A bekerülés alapvető feltételei:

- Pszichiáter szakorvos javaslata
- Szermentes/alkoholmentes stabil fizikai állapot, szükség esetén kórházi elvonó kezelést biztosítunk.
- Részvétel a motivációs felvételi interjún
- Önkéntesség
- A terápiás közösség alapvető szabályainak elfogadása
- Érvényes TAJ kártya

Bejelentkezés folyamata:

- Telefonon történő időpont kérés felvételi interjúhoz: minden hétfőn 8-16 óra között a +36303539948-as telefonszámon Bíró Zsuzsánál.
- Felvételi interjú: minden csütörtökön 9-12 óra között Töröcskei Rehabilitációs Központban, személyesen.

Demográfiai adatok

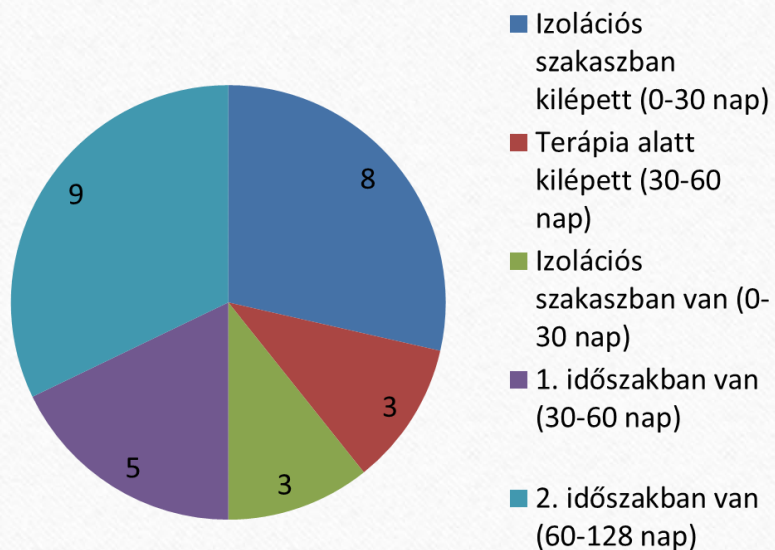
18-60 éves kor
között

Nők-férfiak
egyenként

Iskolai végzettség
tekintetében
vegyes

Terápiában töltött idő

Terápiában töltött idő 2024.05.31-ig

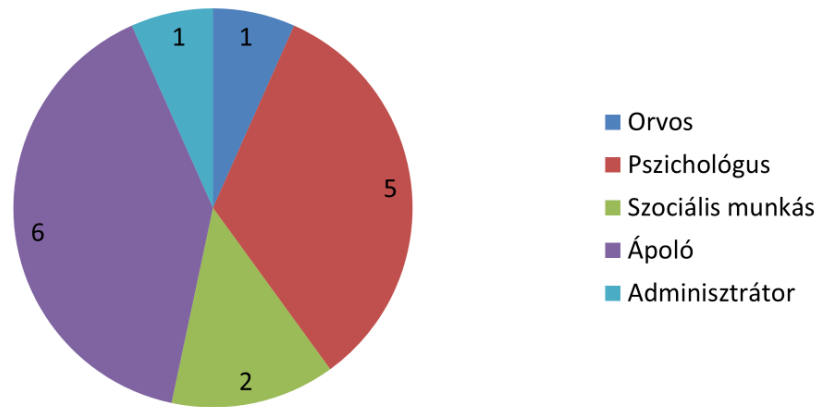
- Felvételi beszélgetés

- Közösségi terápiára és pszichoterápiára alkalmas állapot
- Motiváció
- Illeszkedés az aktuális közösségbe

Akik elmentek azok jellemzően még terápiába lépés előtt motivációs probléma vagy a közösséghez való illeszkedés nehézsége miatt.

Multidiszciplináris Team

Stáb összetétele

- Pszichiáter szakorvos
- Klinikai szakpszichológusok
- Pszichológusok
- Szociális munkás, mentálhigiénikus szakemberek
- Sajátélményű segítők
- Szakápolók, nővérek

A program monitorozása

- Felvett tesztek:
 - STAI, BECK, PIK, SCID-V
 - Belépéskor
 - 3 hónap múlva
 - 6 hónap múlva
 - terápia befejezését követő 3 hónap múlva után követés

A terápiás közösség

- Időszakok terápiája
- Inkubátor szakasz – fizikai és mentális állapot alapstabilizálódása
- Izoláció – elköteleződés a terápia iránt
- I. időszak – fókusz a belső munkán
- II. időszak – belső munka, külső kapcsolatokkal való munka, józan örömforrások, erőforrások
- III. időszak – reintegráció, munka, lakhatás előkészítése
- Fókuszban a közösség tagjainak egymással való interakciója
- Folyamatos visszajelzések, konfrontáció
- Érzések, szükségletek kifejezésének asszertív kifejezésének támogatása
- Keretek, szeretet, támogatás, cél-részcélok
- Felelőségek, következmények
- Rítusok
- Napirend, új szokások

Napi rituálék

„Azért vagyok itt, mert nincs menedékem önmagam előtt.

Mindaddig menekülök, míg meg nem látom magamat mások szemében és szívében.

Mindaddig nem vagyok biztonságban mások előtt, míg meg nem osztom velük titkaimat.

Míg attól félek, hogy megismernek, sem magamat, sem másokat nem ismerhetek meg, egyedül leszek.

Hol találhatnék jobb tükörre, mint a közösségünkben?

Itt végre másokkal együtt megmutatkozhatom önmagam számára, nem álmaim óriásaként, nem is félelmeim törpéjeként, hanem úgy, mint olyan valaki, aki része az egésznek és részesedik az egész céljából.

Ebben a közös alapon ereszthetek gyökeret, és ebben növekedhetek.

Nem leszek többé egyedül, mint a halálban, hanem élni fogok önmagam és mások számára.”

- Napindító és napzáró csoport
- Közös Ima
- Érzéskör
- Visszajelzések
- Következmények

Terápiás csoportok

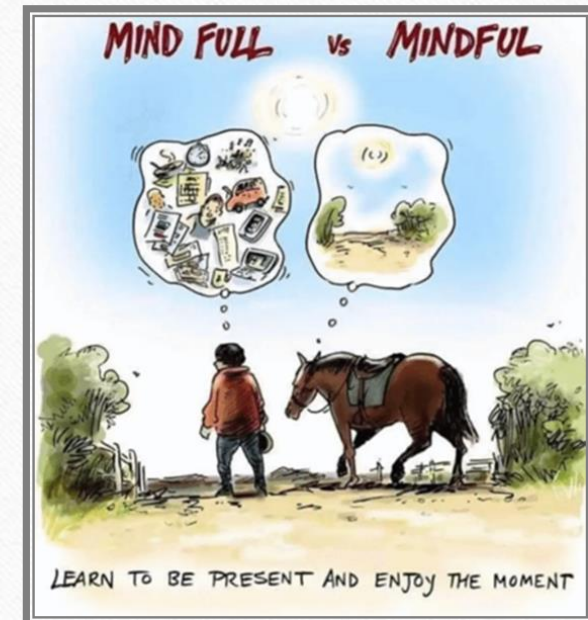
- Pszichológiai lovasterápia
- Pszichológiai kutyásterápia
- Mindfulness (MBCT)
- Metakognitív csoport
- DBT csoport
- Színházterápia/Dráma csoport
- Élményterápia
- Nő illetve férfi csoport
- Visszaesésmegelőzés
- ASZ csoport
- Jóga
- Életút csoport
- Erőforrás csoport
- Veszteség csoport
- Család csoport
- Hozzá tartozói csoport
- Családterápia
- EMDR
- Egyéni terápia szükség szerint
- Farmakoterápia szükség esetén
- Munkaterápia (kert, állatok gondozása)

Dialektikus viselkedésterápia DBT

- az összes borderline nagyjából 50%-a szerfüggő, a szerfüggőség felől pedig mintegy 25% a borderline személyiségzavar komorbiditása
- személyiségzavar és a szerfüggőség kölcsönösen fenntartják egymást
- egy kifejezetten az érzelmileg labilis személyek számára kifejlesztett szemléletformáló és készségfejlesztő program
- 1. tudatos jelenlét - a belső élmények ítélkezésmentes tudatosítására fókuszálva
- 2. társas készségek fejlesztése - asszertív kommunikáció, és hatékonyabb kapcsolatkezelés révén
- 3. érzelemszabályozás - rugalmasabb érzelmi alkalmazkodás elérése
- 4. feszültségtűrés és kríziskezelés - az extrém erős érzelmi állapotok esetén szükséges helyzetkezelési alternatívák megtanulása

Mindfulness MBCT

- MBCT - mindfulness-alapú kognitív terápia
- Stresszcsökkentés, feszültségtolerancia, érzelemkezelés
- Kabat-Zinn meghatározása szerint: *"ítéletmentes tudatosság, a figyelem gyakorlásának specifikus módja, amely a jelen pillanatra vonatkozik annyira mentes a reaktivitástól és az ítélkezéstől, valamint annyira nyitott, amennyire csak lehetséges"*.
- A belső megélésekre való tudatos rátekintés készsége segít redukálni az automatikus viselkedéseket
- A visszaesés megelőzéséhez el kell sajátítani a figyelem magasabb szintű irányításának készségét, valamint a nehéz érzések rugalmasabb tolerálását

Felnőtt kapcsolat fókuszú kutyásterápia

- Mindenki, aki az inkubátor szakaszt teljesítette, teljes közösség
 - Heti rendszerességgel csoport
 - Kapcsolat fókuszú kutyás terápia
- Fókuszban a tükör, az énhatékonyság, az asszertivitás, a határokkal való munka, az alapvető szükségletek felismerése, kifejezése, a józanul megélt játék, öröm
- Illeszkedik a komplex rehabilitációs folyamatba
- A terápiás kutyák a csoporton kívüli időben is jelen vannak
- Kutya- felelős – aki a szükségleteikről gondoskodik

Kapcsolat fókuszú pszichológiai lovasterápia

- A rehabilitáció első szakaszától (30. nap)
 - Heti rendszerességgel
 - Motiváció!
- Fókuszban a lovak által nyújtott tükör, a szorongás oldás, az önkontroll, énhatékonyság, asszertivitás
 - Kapcsolat fókuszú földi munka és lovaglás
- Minden alkalommal választás: Stabilitás vs Változás – saját szükségletek felismerése és kifejezése
 - *MATE lovaival és helyszínén
 - SAJÁT HELYSZÍN KIALAKÍTÁSA FOLYAMATBAN☺
- CÉL A FARMTERÁPIA – többféle állatfajjal, az állatok gondozási feladatait is ellátni

Élményterápia

- közösség érzésének gyorsabb, hatékonyabb kialakítása
- komfortzónából kimozdítva tiszta képet kapunk a közösségről és az egyének aktuális állapotáról
- minden sikert vagy kudarc élményt felhasználhatunk a terápiás folyamatokra való visszautalásra.
- a kliensek megtapasztalhatják, hogy tisztán is érezhetik magukat kellemesen
- terápiás célokat csomagolhatunk a feladatokba a közösség vagy a kliens számára
- a frontális oktatás hatékonysága 20%, az élményekbe csomagolt információ hatékonyabban jut el a kliensekhez

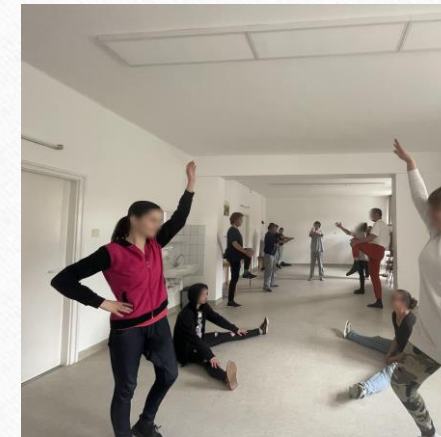
Dráma

- **Biztonságos kísérleti térbe** lépnek, ahol kipróbálhatnak tőlük egyelőre távol álló szerepeket.
- A színház egy fejlődési zóna, ahol a pániktól a szerepbe helyezés távolít el, a komfortból pedig a szokatlanság szakít ki.
 - Játékos feladatok szolgálgják a **koncentráció** edzését, a **testben és térben való komfortérzet** növekedését, a **verbális és nonverbális önkifejezést**, és a **csoportkohézió** erősödését.
- Kreativitás, alkotás, felszabadultság, növekedés érzés

Jóga

- Heti 2 alkalommal
- A résztvevők jelenlegi állapota határozza meg, **a vezetett órát az általuk hozott intencióhoz igazítjuk** (pl. felfrissülés, nehéz gondolatok elengedése, alvás előtti ellazulás).
- A jóga nem csupán fizikai gyakorlás, 5 lába van: **légzés, relaxáció, táplálkozás, pozitív gondolkodás és meditáció** és maga a gyakorlás.
- A jógaórák célja, hogy a kliensek megtapasztalják, tudatosítsák, és elfogadják jelen fizikai és mentális állapotukat ítélkezésmentesen.
- **Befele figyelésre ösztönöz, és arra, hogy felfedezzék saját testük igényeit.** Ezáltal egy **reális testképet** alakít ki, és fejleszti a **testtudatosságot**.
- A közös légzés és a mozdulatok egymásra hangolása emellett **közösségi élményt** ad.
- Egy **egészséges életmód** kialakításában segít.

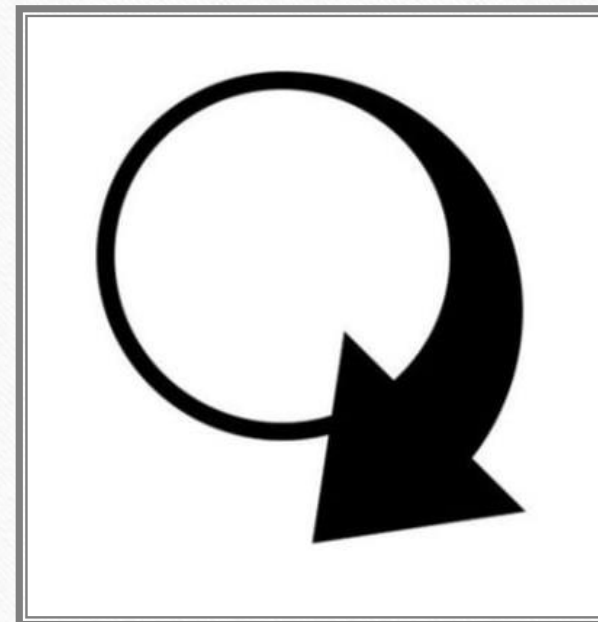

Kapcsolat a természettel

Visszaesés megelőzés

- A visszaesés nem a pillanat hevében történik meg, hanem egy folyamat. Van lehetőségünk, hogy ezt a folyamatot a valós szerhasználat előtt felismerjük. Ha felismertük akkor meg tudjuk állítani.
- A VMCS célja a visszaesési jelek felismerése. Ezek minden szenvedélybetegnél hasonlóak. A kliensek saját és a többiek folyamatainak elemzése során megtanulják felismerni ezeket a jeleket.

Családdal való munka

Család csoport

- Diszfunkcionális családi kapcsolatok szerepe a szerhasználat kialakulásában és/vagy fenntartásában
- a családból hozott minták, elvárások, értékrend tudatosítása
- a saját úton való elindulás során a hozott mintákat integrálni a saját identitásuk képviselője mellett

Hozzá tartozói csoport és Családterápia

- Havi rendszerességgel hozzá tartozói csoport
- Szükség esetén családterápia
- Kapcsolat ügyelet – addikt szülő és gyermeke kapcsolat újraépítése

Veszteségcsoport

- Fel nem dolgozott veszteségekkel való munka
- Elfojtott érzések megdolgozása
- Elfogadás, együttérzés megtapasztalása
- Énerősítés
- Bűntudattal való munka

Szociális munka a rehabilitációban

- Információnyújtás, felvételi interjú előkészítése
- Dokumentáció vezetése
- Kapcsolatfelvétel a hozzátartozókkal, együttműködés a társszervezetekkel,
 - Szociális segítőkkel, orvosokkal, munkaügyi szervezetekkel, mentorokkal,
 - Hatósági osztályokkal, gyámhivatalokkal, rendőrséggel, gyermekjóléti szolgálatokkal, stb.
- Szociális ügyek intézése, tájékoztatás a lehetőségekről, a hozzáférés segítése
- Szabadidős programok szervezése

Ápolási munka a rehabilitációban

- Szerteágazó feladatok és szerepkör
- A megfigyelés ezen részlegeken kiemelt fontossággal bír
- Az alap ápolói feladatok:
- Invazív illetve noninvazív beavatkozások (vérvétel, sebkötözés)
- Invazív beavatkozások – vérvételek, infúzió
- Noninvazív beavatkozások
- Alapellátás, EKG készítése, Drogteszt, Sebellátás
- Vitális paraméterek monitorozása (RR, P, hő, stb...)
- Betegfelvétellel és beteglátással összefüggő dokumentáció vezetése
- Beteg-orvos közti kapcsolattartás biztosítása
- Szerep az étkeztetésben
- Részvétel a reggeli, napzáró, közösségi csoportokon.
- Munkaterápiás helyzetet kísér
- Az ápoló a teljes terápiás folyamat része

Szakorvosi munka a rehabilitációban

- betegfelvétel, dokumentáció elkészítése
- szükség esetén gyógyszer beállítása, módosítása, csökkentés
- időszakos állapotfelmérés (dekurzus)
- hozzátartozói kapcsolattartás, heteroanamnézis
- paraklinikai laborvizsgálatok kérése
- szükség esetén konzílium kérése, esetleg külső intézettel kapcsolat felvétel
- távozás esetén zárójelentés elkészítése

Kitekintés, jövőbeli tervek

- Kutatás, publikáció
- Félutas ház kialakítása
- Farmterápia és Állat asszisztált terápiás központ kialakítása a töröcskei rehabilitációs intézet területén és fenttartásában
- „Segítettből segítő szerepbe” – a felépülő kliensek bevonása lovasterápiás segítőként az ambuláns AAT program során

Köszönjük a figyelmet!

- T ámogatás
- Ö nismeret
- R ehabilitáció
- Ö nállóság
- C éltudasság
- S egítségnyújtás
- K apcsolat
- E lfogadás

